

ПЕРЕДМОВА ВІД АВТОРА

Коли я вперше поділився ідеєю цього проєкту, то був дуже здивований такою кількістю підтримки та заохочення від колег та читачів. За кордоном тема мешапів на класичні літературні твори набула великої популярності, й кількість подібних книг з кожним роком тільки зростає. Попри те, що в українській літературі цей жанр відносно новий, у читачів уже сформувався певний запит та очікування на подібні проєкти.

Знаю, що, без сумніву, знайдуться ті, хто буде звинувачувати автора в паплюженні української класики. І цілком розумію їхні побоювання. Але ми живемо в шаленому світі, який дуже стрімко змінюється. Сучасну молодь стає дедалі важче заохочувати читати книжки, особливо коли це стосується класики. Тому можете просто сприйняти цю книгу як ще одну спробу популяризації української класики серед учнівства.

Я з великою повагою ставлюся до повісті Івана Нечуя-Левицького і наполегливо заохочую

кожного прочитати оригінальний текст, якщо ви ще цього не зробили. Книга розповідає дивовижну історію про окрему українську родину. У своїй же адаптації я спробував показати Кайдашів більш дружніми, бо перед загрозою зовнішнього ворога майже не залишається часу на дрібні сімейні чвари. І це, на жаль, нашому народові відомо і сьогодні.

У моїй книзі присутні фрагменти оригінального тексту Нечуя-Левицького: я спробував зберегти деякі діалоги та описи майже без змін, коли вважав доречним. В оригінальному тексті використано чимало окультної містики, яку теж спробував інтегрувати у свій твір.

Ще раз закликаю вас читати українську класику, але також не боятися відкривати для себе щось нове і сучасне. Бажаю приємного дозвілля та гарного відпочинку від буденних турбот, коли читатимете сторінки цієї повісті.

As I danced with the dead
My free spirit was laughing and
howling down at me
Below my undead body
Just danced the circle of dead

Dance Of Death,
Iron Maiden

Коли я танцював із мертвими,
Мій вільний дух сміявся та завивав
наді мною.
Під моїм повсталим з мертвих тілом
Просто танцювали собі танок
смерті.

«Танець смерті»,
гурт Iron Maiden

РОЗДІЛ 1

Омелько Кайдаш,
церква, шинок та однорукий паламар

1878 рік.

28 років після чорної кризи.

Незалежна Українська Республіка,
селище Семигори

Недалеко від Богуслава, коло Росі, в довгому покрученому яру розкинулося село Семигори. Яр в'ється гадюкою між крутими горами. Від яру на всі боки розбіглись, неначе гілки дерева, глибокі рукави доріг і поховалися десь далеко в густих лісах. На дні довгого яру блищать рядками ставочки в очеретах і осоці, зеленіють левади. Греблі, колись обсаджені столітніми вербами, тепер, куди не кинь оком, там і тут рясніють заточеними та вкритими старим мохом стовбурами дерев. Немов покинуті древніми богами списи, вони найжачилися, готові в будь-який час прийняти бій та тримати оборону. Чого-чого, а бійок вони за свій поважний вік бачили чимало.

У глибокому яру ніби в'ється оксамитовий зелений пояс, на котрому блищать наче вправлені в зелену оправу прикраси зі срібла. Декілька покинутих човнів мертвими тушами повільно гойдаються на воді, потрапивши в полон течії.

Саме ж селище, якщо подивитися на нього з високого пагорба, більш нагадувало велетенську сторожову заставу. З усіх боків, окрім глибокого яру, його захищав високий мур, майстерно збудований із міцних, підігнаних одна до одної дерев'яних колод. Головні ворота були відкритими, але лучники на вартовій вежі пильно вдивлялися в обрій, готові будь-якої миті засурмити на сполох та зачинити ворота. Але сьогодні було, на диво, спокійно. Дві запряжені волами броньовані підводи повільно в'їхали в селище.

Молодий парубок сидів у підводі, що їхала попереду, та замислено подивлявся вперед, на два рядки хат, які білили попід горами, неначе перли на зеленому поясі. Коло хат розкинулися зелені густі старі садки. Скільки разів він бігав тими садками в дитинстві, наляканий су-

сідськими собаками, але все ж кожного разу примудрявся-таки увірвати бодай трійко заборонених солодких яблук. Зараз тими садками бігають інші діти, такі ж веселі та невгамовні, як і колись. Ось тільки з очей їхніх батьків кудись зникла колишня безтурботність. На зміну їй прийшли холодний смуток та настороженість. Тепер за дітьми, які бавляться на подвір'ї, мусив пильнувати бодай один дорослий.

Юнак, проїжджаючи повз хати, помахав рукою одному з таких наглядачів. Старий дід ледь помітно кивнув, намагаючись не дивитися хлопцеві в обличчя кольору беззоряної ночі, й поправив рушницю на плечі. Парубок навіть не сумнівався в тому, що та була заряджена. У ці часи тільки дурень вийде на подвір'я, не прихопивши бодай якусь зброю.

«Скільки вже років минуло, а односельці все ніяк не звикнуть до мого кольору шкіри», — думав юнак.

Усе так само всміхаючись старому і демонструючи два рівні ряди білосніжних зубів, він поклав руку на швидкострільний арбалет, закріплений на броньованому, вкритому грубими мідними пластинами, возі. Дід майже засоромлено прикрив свого беззубого рота рукою, потім схаменувся і почав вдавати, що просто вирішив поправити свої рідкі вуса.

Парубок спрямував волів далі стежкою. Міцна клітка підводи була в змозі захистити і його, і вантаж від непередбачуваних неприємностей. Двоє старих, але все ще працюючих

волів повільно пленталися, тягнучи за собою завантажену мішками підводу. Їхні міцні туші були вкриті захисними обладунками зі вставками міді та металу з товстої шкіри полеглих братів.

Юнак окинув очима видноколо. У цей гарячий ясний літній день ліс, розташований на межі зі селом, на горах сяє, а в долинах чорніє. Над долинами стоїть сизий легкий туман. Вони ніби здалеку дихають тобі в лице холодком та вогкістю, манять до себе, в тінь густого старого лісу. Ось тільки ходити до нього поодинокі було суворо заборонено. А ті дурні, що наважувалися, вже звідтіля не поверталися... Чи ні, не так... Вони, врешті-решт, поверталися, але іншими. Та про це хлопцеві не хотілося зараз згадувати.

Віз повільно спускається з гори, його мандрівка нарешті скінчилася. Під горою, коло зеленої левади, в глибокій западині стояла чимала хата. Вона мов потонула в старому садку. Перекошені з роками черешні росли скрізь по дворі й кидали густу тінь. Уся садиба ніби дихала холодком. Юнак наказав волам зупинитися, зістрибнув із воза, відчинив широкі ворота навстіж і завів волів у двір.

Його батько, Омелько Кайдаш, сидів у повітці на ослоні й майстрував якесь нове чудернацьке знаряддя, яке лише здалеку було схоже на вила. Чоловік був зодягнений у білу сорочку з широкими рукавами, закоченими до ліктів. З-під рукавів виднілися великі засмаглі та вкриті шрами руки. Широке лице було сухорляве

й бліде. На постарілому високому лобі набігали густі дрібні зморшки. Вузькі обвітрені губи майже повністю сховалися за пишними вусами. Кучеряве посічене волосся стирчало на голові, як пух, і блищало сивиною.

Коло повітки на току в широкому солом'яному брилі сидів Карпо, старший син Кайдаша,

та чистив рушницю. На відміну від молодшого брата, його шкіра була не такою темною, а мала благородний світло-брунатний відтінок. У тонких пружках його лиця крилося щось неласкаве. Гострі темні очі сердито зиркали. Молодиці вважали Карпа за красеня. Молодшого ж здебільшого називали чортякою та цуралися навіть розмовляти з ним.

— Агов, Лавріне! — помітив парубка у дворі старший брат. — Щось ти не квапився.

— Вітаю, брате, — відповів той. — Віз Чумачів потрапив у засідку. Ми намагались їм допомогти, але, на жаль, поспіли запізно.

— Шкода. Хороші були люди, привітні. То, кажеш, зовсім запізно було?

— На жаль... Але ми зробили все як слід. Вони недовго мучилися.

— З плечей? — Карпо провів долонею по горлу. — Чи в голову? — потім тицьнув пальцем у лоба.

— У голову, — Лаврін махнув на арбалет. — Ти ж мене знаєш.

— Авжеж, не любиш бруднити рук.

— Та ж річ не в цім...

— Ану цить! — нарешті подав голос батько. — Влаштували тут допит, немов не рідні!

Карпо вмить замовк.

— Радий бачити, батьку, — привітався Лаврін. — Вантаж привіз, цілий та неушкоджений... Майже неушкоджений. З пів мішка тлін-порошку на Чумачів довелося витратити. Не залишати ж їх було так.

ЗМІСТ

Передмова від автора
5

Розділ I
9

Розділ 2
45

Розділ 3
81

Розділ 4
III

Епілог
I37

Післямова
I39

Кайдашата
I40